

Макровизначення

Макровизначення (макропідстановка або просто макрос) в мові C(C++) – це вираз, який при компіляції файлу з кодом програми підставляється замість імені, що визначає дану макропідстановку. Макровизначення обробляються **препроцесором** – програмою, яка аналізує програмний код і готує його для роботи компілятора. Команди, які має обробляти препроцесор, записуються у вигляді директив. Директиви препроцесора починаються із знака #:

```
#define <ідентифікатор>    <текст макросу>
```

Приклади:

```
#define MAX_SIZE 10
int main ()
{
    int arr [MAX_SIZE]; // MAX_SIZE замінюється на 10
    // інші інструкції
}
```

Зауваження

1. Зверніть увагу – текст макросу просто “підставляється”, тому макровизначення виду:
`#define MAX_SIZE = 10`
або
`#define MAX_SIZE 10;`
є помилковими.
2. Допускається визначення макросів з параметрами – звертання до них виглядає як звертання до функцій. Багато стандартних функцій бібліотек C/C++ є макровизначеннями.
3. Директива `#undef <ідентифікатор>` зупиняє дію ідентифікатора, який був визначений раніше і дозволяє його повторне визначення в інших цілях.
4. Операція `##` препроцесором сприймається як операція конкатенації (тобто зчеплення або з'єднання).

Директива макровизначення з параметрами:

`#define <ідентифікатор> (<параметри>) <текст макросу>`

Дуже важливе зауваження:

Між ідентифікатором макросу та круглою дужкою, що відкриває список його параметрів, пробілу немає.

Приклад:

```
#define cube(x) x*x*x
```

```
int main ()
```

```
{
```

```
    int i = 1;
```

```
    float x = 1.0;
```

```
    cout << cube (i) << endl; // універсально для всіх
```

```
    cout << cube (x) << endl; // типів параметрів!
```

```
}
```

```
#undef cube
```

Ще один приклад:

```
// Цей знак ## конкатенує аргументи
#define concat(left, right) left ## right
int main ()
{
    // визначаємо складений ідентифікатор ab
    int concat (a, b) = 100;
    // використовуємо цей ідентифікатор
    cout << concat (a, b) << endl;
}
```

Ще один приклад:

```
#define max(x, y) (x > y) ? x : y
int main ()
{
    int i = 1, j = 2;
    float x = 1.0, y = 2.0;
    int m = max(i, j);
    cout << m << endl;
    float f = max(x, y);
    cout << f << endl;
}
```

Проте – спробуємо проаналізувати, як спрацюють дані макровизначення у наступних викликах:

```
int main ()
{
    int i = 10, j = 20;
    float x = 10.0, y = 20.0;
    cout << cube (i + j) << endl; //???
    cout << max (x, y) << endl;    //???
}
```

Останній рядок взагалі приведе до синтаксичної помилки – низький пріоритет умовного виразу диктуватиме першочергове виконання потокових операцій << :

```
(cout << (x > y)) ? x : (y << endl);
```

Внесемо очевидні виправлення у тексти макровизначень:

```
#define cube(x) ((x)*(x)*(x))  
#define max(x, y) ((x) > (y)) ? (x) : (y))
```

Тепер їх використання не приводить до проблем:

```
int main ()  
{  
    int i = 1, j = 2;  
    float x = 1.0, y = 2.0;  
    cout << cube (i + j) << endl; //!!!  
    cout << max (x, y) << endl;    //!!!  
}
```

Проте – чи правильно ви визначите результати звертань:

```
cout << cube (i++) << endl; //???  
cout << cube (++i) << endl; //???
```

Директиви компіляції

Ще одна група директив препроцесора пов'язана з компіляцією програмних файлів. Для підключення так званих **header-файлів** (файлів заголовків), тобто файлів, які містять визначення констант та макросів, декларації функцій, класів, шаблонів, тощо, використовуються директиви

#include <ідентифікатор header-файлу>

та

#include "ідентифікатор header-файлу"

У першому випадку відповідний файл має знаходитись у системних директоріях, а в другому – у поточній директорії, яка і містить файл, що компілюється.

Інша група директив використовується для так званої умовної компіляції – керування роботою препроцесора.

Це директиви `#if`, `#elif`, `#else` та `#endif`. Порядок їх використання наступний :

```
#if константний_вираз_1
// тут деякі директиви
    #elif константний_вираз_2
// тут деякі директиви
    #else
// тут деякі директиви
#endif
```

Якщо цілий константний вираз у директиві `#if` має ненульове значення (ІСТИНА), то при компіляції включаються всі наступні рядки до `#elif` або `#endif` або

`#else` (`elif` діє як гілка `else-if`).

Приклад.

Змінюючи константу VERSION, керуємо включенням файлів:

```
#define VERSION 3
#if VERSION == 1
    #define INCLUDE_FILE "file_1.h"
#elif VERSION == 2
    #define INCLUDE_FILE "file_2.h"
#else
    #define INCLUDE_FILE "file_3.h"
#endif
#include INCLUDE_FILE
```

Для того, щоб позбавитись повторних
включень файлів заголовків,
використовують наступні директиви:

```
#ifndef <ідентифікатор>  
#define <ідентифікатор>
```

```
// код, який включається у компіляцію
```

```
#endif
```

Перша директива перевіряє, чи був визначений **<ідентифікатор>** директивою **#define**. Якщо ні, то наступна директива його визначає і при компіляції включається текст аж до директиви **#endif**.

Інструкція `typedef`

Інструкція `typedef` дозволяє визначати альтернативне ім'я для існуючого типу.

Приклад.

```
typedef unsigned short WORD_;
```

Тепер `WORD_` є новою назвою для типу `unsigned short`. Тому допустима декларація:

```
WORD_ val; // val має тип unsigned short
```

Приклад.

```
typedef struct //визначаємо структуру matrix
{
    float mas [NR] [NC] ;
    int nr;    int nc;
} matrix;
```

Тепер `matrix` є назвою для структури визначеного вище типу.

З допомогою інструкції **typedef** можна визначити і тип вказівника на функцію:

```
typedef double (*p_function)  
    (double) ;
```

Тепер **p_function** – це назва типу вказівника на функцію, яка приймає аргумент типу **double** та повертає результат типу **double**. Цьому вказівнику можна присвоїти ідентифікатор будь-якої функції відповідного виду (ідентифікатор функції є вказівником на неї) або передати у функцію в якості параметра.